

Adam Baniecki

ArchNet

branżowy portal archiwistów

Warsztaty Archives 2.0

Warszawa 26 listopada 2008

AGAD

Geneza ArchNetu

ArchNet rozpoczął swoją działalność
26 grudnia 2003r.

Geneza:

-Duża rozbieżność pomiędzy tym co działo się w świecie archiwistyki a dyskusjami w Polsce (doświadczenia z zespołu Informatyka i Archiwa, prace w Komitecie ds. Technologii informatycznych oraz staż Courants w Paryżu)

-W świecie: Wdrażanie międzynarodowych standardów ISAD i ISAAR w Polsce więcej lednend niż rzeczywistej znajomości zagadnienia: główne europejskie archiwistyki przebudowują swoją metodologię pod kątem standardów międzynarodowych w Polsce dość jałowe dyskusje o kolejnych wersjach baz danych. Do dziś w Polsce mówi się o DTD EAD/EAC jako o standardach metodologicznych, gdy tymczasem są to standardy na potrzeby maszyn metodologicznie oparte na ISADzie i ISAARze w efekcie archiwiści polscy po amatorsku zajmują się informatyką zamiast zawodowo zajmować się metodologią. (np. określono strukturę baz danych, rejestracja baz danych tworzonych w archiwach)

-Brak wiedzy o działaniach Międzynarodowej Rady Archiwów i jej ciał roboczych. Całkowita nieznajomość publikacji MRA, a co za tym idzie niewykorzystywanie dobrych doświadczeń. To samo dotyczy innych organizacji archiwistów.

- Brak korzyści z prac komitetów problemowych MRA. (w niektórych byli Polacy)

-W 2003r. Brak forum dla dyskusji środowiska archiwalnego- wymiana doświadczeń

-Szeroka w świecie dyskusja na temat:

-dokumentu elektronicznego

- e-administracji

-Archiwum elektronicznego

Francuski podręcznik o archiwach elektronicznych, przetłumaczony na wiele języków ukazał się w 2002r. W tym czasie polskie środowisko archiwistów jest zupełnie zagubione. Przyczyna: izolacja od światowych publikacji i dyskusji. Brak też woli do zapoznania się z tymi zagadnieniami.

Dziś dodałbym także skutki tych zaniechań:

-Brak wiedzy na temat nowoczesnego zarządzania informacją: świat wprowadza powszechnie standard ISO 15489 Records management, w Polsce bubel prawny w postaci

Rozporządzenia MSWiA w sprawie postępowania z dokumentem elektronicznym.

Nieprzyjęcie normy ISO 15489 skutkuje od wielu lat tym, że jednostki organizacyjne uzyskują certyfikaty jakości ISO 9000, popełniając błędy w zakresie zarządzania swoją dokumentacją, a często archiwa zakładowe mają w niewzorcowym stanie.

W świecie trwają bardzo poważne prace nad archiwum dokumentów elektronicznych:

-Są gotowe modele

-Są gotowe zalecenia międzynarodowe

Co wiemy o archiwistyce w świecie?

- Słaba lub zgoła żadna znajomość archiwistyk nawet sąsiadów.
- Brak wiedzy o reformach związanych ze światową standaryzacją: Włochy (przyjęcie Kodeksu Dóbr Kultury), Francja przygotowania do wprowadzenia ISADu jako podstawy francuskiej metodologii, Czechy- nowa ustawa archiwalna i reformy administracyjne , Kanada – norma RDDA przekształcona w RDDA2 ponieważ uwzględniono ISAD(G), itd.

Założenia projektu ArchNet w 2003r.

Cel: Dostarczenie środowisku archiwalnemu sprawnego narzędzia pozwalającego doskonalić warsztat archiwisty i ułatwić jego dostosowanie do wymogów z informatyzowanego środowiska archiwalnego.

**ADRESAT PORTALU: ARCHIWISCI I UCZĄCY
SIĘ ARCHIWISTYKI**

Metoda

Uruchomienie portalu archiwalnego zdolnego do natychmiastowego przekazywania informacji, a także pozwalającego na interaktywną wymianę informacji.

W 2008r. nie ma interaktywnej wymiany informacji. Nie jest potrzebna ponieważ jest IFAR

Środki techniczne

Uruchomienie w oparciu o technologię PHP portalu zawierającego następujące elementy:

- Artykuły
- Nowości
- Pliki
- Linki
- Forum
- Księga gości
- Sonda
- Panel administracyjny

W praktyce zrezygnowaliśmy z: plików, forum, księgi gości.

Sonda nie w tej chwili wykorzystywane ale w każdej chwili może być użyta.

Pozostały: artykuły, nowości, linki (panel administracyjny jest oczywisty)

Założenia szczegółowe (luty 2004)

1. Założenia z zakresu informacji o archiwistyce światowej.
 - Praca MRA (informacje o MRA oraz jej pracy)
 - Problematyka międzynarodowych standardów opisu materiałów archiwalnych ISAD(G) i ISAAR(CPF)
 - Archiwistyka elektroniczna: EAD, Dublin Core, XML, SDX i inne
 - Publikacje archiwalne na świecie
2. Zadania z zakresu wdrażania dokumentu elektronicznego- polskie i światowe rozwiązania.
3. Zadania z zakresu popularyzacji polskiej archiwistyki na świecie
 - Publikacja na łamach portalu Archeionu on-line
 - Publikacja archiwalnych numerów „Informacji bieżącej”
 - Publikacja innych wydawnictw z zakresu archiwistyki on-line
 - Bibliografia archiwistyki on-line

4. Zadania z zakresu działalności naukowej

- Mapa działalności naukowej archiwów państwowych (informacja o zebraniach naukowych i komisjach metodycznych, sesjach naukowych)
- Publikacja wybranych materiałów z działalności naukowej archiwów

5. Zadania z zakresu informacji metodycznej i prawnej

- Sukcesywne zamieszczanie wskazówek metodycznych
- Zamieszczanie obowiązującego prawa z zakresu archiwistyki
- Zamieszczanie decyzji NDAP

6. Zadania z zakresu dystrybucji oprogramowania archiwalnego

- Dystrybucja oprogramowania archiwalnego i ewentualnych „łat” do niego
- Dystrybucja instrukcji do oprogramowania
- Wymiana doświadczeń i uwag o oprogramowaniu archiwalnym

7. Zadania z zakresu informacji na temat prac poszczególnych zespołów problemowych powołanych w archiwach państwowych

- Publikowanie sprawozdań, wniosków i dokumentów roboczych
- Informowanie o szkoleniach i kursach archiwalnych

8. Zadania z zakresu pomocy archiwom zakładowym

- W porozumieniu z SAP merytoryczna pomoc archiwom zakładowym
- Informacje o szkoleniach i kursach archiwalnych

9. Zadania z zakresu informacji o życiu archiwalnym w Polsce i na świecie

- Publikacja informacji bieżącej dotyczącej wydarzeń w polskiej i światowej archiwistyce.

UZGODNIENIA Z NDAP

Dnia 19 lutego 2004r. doszło do spotkania w Warszawie z dyrektorami NDAP.

- Uzgodniono, że głównym zadaniem portalu będzie informowanie polskich archiwistów o tym co dzieje się w światowej archiwistyce.
- NDAP nie stawiała żadnych ograniczeń w jakimkolwiek zakresie spraw, którymi portal mógłby się zajmować

Obecna struktura ArchNet

Za całość: Adam Baniecki strona merytoryczna

Strona techniczna: Tomasz Broniszewski

Pomysł na portal wspólny!

Portal rozwija się w dwóch głównych nurtach:

1. News
2. Działy tematyczne

1. NEWS

Newsy, czyli dostarczanie informacji o wydarzeniach w świecie archiwistyki
W 2008 r. zarządzanie newsami wyglądało następująco:

1. Edyta Łaborewicz (AP Legnica)- archiwa i archiwistyka rosyjska, ukraińska i białoruska
2. Jolanta Leśniewska (AP Kutno) archiwa i archiwistyka niemiecka, austriacka i szwajcarska
3. Ivo Łaborewicz (AP Jelenia Góra) – archiwa i archiwistyka czeska i słowacka
4. Adam Baniecki (AP Lubań)- archiwa i archiwistyka francuska, kanadyjska, Afryka frankofońska (Senegal, kraje arabskie), włoska, norweska

BRAK REDAKTORA DLA OBSZARU ANGLOSASKIEGO
(od początku istnienia portalu)

2. DZIAŁY TEMATYCZNE

Działy tematyczne ukształtowały się w dużej mierze w wyniku praktyki. To, że jakiś dział powinien być nie oznacza, że udawało się go utworzyć i prowadzić.

Główne jednak cele związane z działalnością MRA, standardami międzynarodowymi, dokumentem elektronicznym są realizowane.

Redagowanie działów

Koncepcja DZIAŁÓW AUTORSKICH

Ponieważ zależy nam na wysokim poziomie merytorycznym portalu stworzyliśmy koncepcję działów autorskich.

Tylko jeden dział udało się dotąd tak prowadzić:

„SFRAGISTYKA dział autorski Marcina Hlebionka”

Dział autorski oznacza, że jego redagowanie całkowicie realizowane jest przez jego redaktora. To rodzaj „projektu w projekcie”, gdzie ArchNet jest tylko wykonawcą woli redaktora i nikt nie wpływa na sposób redagowania działu.

Efekty przeszły nasze oczekiwania:

- Wysoka jakość merytoryczna publikacji, doceniana w Polsce i świecie (Uniwersytet w Monachium bardzo wysoko oceniła dział Sfragistyki ArchNetu)
- Konsolidacja środowiska sfragistycznego: Powstała baza dla prac nad metodologią sfragistyki o którą mógł oprzeć swoje prace Zespół Naukowy do spraw opracowania instrukcji metodycznej do opisu materiałów sfragistycznych. Zespół skupił sfragistyków z archiwów państwowych, bibliotek naukowych i środowiska uniwersyteckiego. Jego prace są przez te środowiska bacznie obserwowane.
- Dział ma szansę na rozszerzenie redakcji, ma też poważne plany edytorskie, oraz pomysły edukacyjne.

Inne działy:

- W sferze marzeń pozostają na razie inne działy: rozmowy prowadziliśmy w sprawie zbudowania profesjonalnego działu DYPLOMATYKI, aż prosi się PALEOGRAFIA (vide wzorce norweskie), KONSERWACJA

wreszcie cała gama zagadnień metodologicznych jak kancelarie, poszczególne typy archiwaliów ale także kartografia (są przymiarki), czy określone typy archiwaliów jak akta katastralne, sądowe, miejskie itd...

WARSZTAT ARCHIWISTY

Dział powstał poprzez zbieranie tekstów związanych z metodologią archiwalną.

Jest jednym z najczęściej wykorzystywanych przez studentów archiwistyki i słuchaczy kursów archiwalnych oraz archiwistów zakładowych

Widzielibyśmy coś na kształt działu doskonalenia zawodowego vide PIAF

Grupa wyszehradzka archiwów

23 marca 2008r. na spotkaniu grupy wyszehradzkiej archiwów (stowarzyszenia zawodowe archiwistów: Czech, Słowacji, Węgier i Polski) w wyniku propozycji strony czeskiej uzgodniono, że ArchNet będzie miejscem, gdzie Grupa będzie publikowała swoje materiały.

Fragment protokołu:

3. Přítomní se dohodli, že hlavním informačním místem o situaci v jednotlivých zemích bude informační portál www.archiwa.net. Zavázali se též, že na tento portál dodají informaci o dění ve svých zemích alespoň 1x za dva měsíce.

Na prośbę stowarzyszeń archiwistów
słowackich i czeskich:

Opublikowaliśmy:

**Odezwa Zarządu Stowarzyszenia
Archiwistów Słowackich z dnia
21.11.2007 odnośnie krytycznej sytuacji
w ochronie dziedzictwa archiwalnego
Republiki Słowacji (po słowacku i
polsku)**

Główne problemy ArchNetu

- Brak ludzi znających języki obce, fachowców w swojej dziedzinie i chcących i umiejących współpracować.
- Marginalizacja. Nie uczestniczymy w wydarzeniach archiwistycznych. Możliwe, że bardziej ceni się nas w środowisku czeskim niż w Polsce.

Perspektywy na przyszłość

- Przekonywanie do międzynarodowych standardów: zarówno zarządzania jak i archiwalnych i ich publikacja
- Metodologia archiwalna (opublikowaliśmy skrót wstępu do inwentarza Konarskiego, międzynarodową kartę sfragistyczną, chcielibyśmy pójść dalej np. podstawowe zasady archiwistyki (vide PIAF)
- Poszerzenie pola zbierania informacji zwłaszcza o archiwistykę anglosaską.
- **MARZENIE:** możliwość przetłumaczenia i opublikowania kilku ważnych tekstów światowej archiwistyki np. Archiwistyki Lodoliniego, kilku tekstów z La Gazette des Archives, Archives, publikacji MRA, Międzynarodowego słownika sfragistyki (z zasadami pisania wstępu do inwentarza zbiorów sfragistycznych), Międzynarodowego słownika dyplomatyki, kilku publikacji o dokumencie elektronicznym i archiwum elektronicznym.
- **WIĘKSZE MARZENIE:** Przywrócenie archiwistyce statusu nauki.

Dziękuję za uwagę.